

Kittilän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto koskien Agnico Eagle Finland Oy:n ympäristönsuojelulain mukaista lupahakemusta (PSAVI/1307/2019): Kittilän kaivoksen CIL2-rikastushiekka-altaan patojen korottaminen, Kittilä.

RakYmplk 15.08.2019 § 97

Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto on pyytänyt lausuntoa (5.6.2019) Kittilän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta koskien Agnico Eagle Finland Oy:n ympäristönsuojelulain mukaista lupahakemusta (Dnro PSAVI/1307/2019): Kittilän kaivoksen CIL2-rikastushiekka-altaan patojen korottaminen, Kittilä. Lausunto on pyydetty lähettämään 9.8.2019 mennessä, mutta lausunnolle on annettu lisäaikaa 20.8.2019 saakka.

Kittilän kaivoksen rikastusprosessissa muodostuu syanidiliuotuksen sakkaa eli CIL-hiekkaa. Rikastushiekka läjitetään kaivosalueella sijaitsevalle CIL2–altaalle. Tämän hetkellä tuotannolla CIL2-altaan nykyinen kapasiteetti (+236) loppuu arviolta helmikuussa 2021. Agnico Eagle Finland Oy hakee Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta ympäristönsuojelulain (527/2014) ja –asetuksen (713/2014) mukaista lupaa CIL2-rikastushiekka-altaan patojen korotuksille. Kaivosyhtiö pyytää oikeutta korotusten rakentamiselle ja käyttönotolle muutoksenhausta huolimatta. Lisäksi kaivosyhtiö hakee lupaa käyttää rikkipitoista sivukiveä (PWR) rakentamisessa. Tässä hakemuksessa on esitetty suunnitelmat korotusrakenteista tasoille +239 ja +241. CIL2-altaan on suunniteltu olevan korkeimmillaan tasolla +246,5. Lupahakemuksen kohteena oleva altaan korotus mahdollistaa kaivostoiminnan jatkumisen, kun tuotannossa muodostuvalle CIL-hiekalle saadaan lisää läjityskapasiteettia. Rikastushiekan varastointitilan riittävyys ja oikea-aikainen rakentaminen on kriittinen tekijä kaivoksen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi lähitulevaisuudessa.

CIL-hiekka luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi. CIL-hiekka sisältää korkeita pitoisuuksia kuparia, arseenia ja antimonia ja erityisesti arseenin liukoisuus on suuri CIL-hiekassa. CIL-hiekan lisäksi CIL2-altaalle läjitetään myös kaivostoiminnan jätevesien selkeytysaltaista ja maanalaisen kaivoksen liejuperistä poistettava liete.

CIL2-allas sijaitsee ensimmäisen CIL-altaan vieressä ja se rajoittuu pohjoisessa NP3-altaaseen ja idässä vesivarastoaltaaseen. CIL2-altaalle on myönnetty ympäristölupa ensimmäisen kerran kesällä 2013 ja altaan patorakenteiden aikaisemmat korotusluvut on myönnetty 5.7.2016 ja 16.6.2017. Nyt haetaan lupaa patojen seuraaville korotuksille +239 ja +241. Korotusten menetelmiä ei ole

vielä lyöty täysin lukkoon.

Ympäristösihteeri:

Esitän että lautakunta lausuu asiassa seuraavaa:

Syanidiliuotuksen sakka eli CIL-rikastushiekka on ominaisuuksiltaan vaarallista jätettä ja sen haitta-ainepitoisuudet ovat hyvin korkeat. Syanidin ja sen hajoamistuotteiden pitoisuuksista ei ole esitetty hakemuksessa mittaustietoja kuten ei myöskään hakemuksen liitteenä olevassa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmassa (20.3.2018). Syanidin tuhoamisprosessista huolimatta syanidipitoisuudet ja syanidin hajoamistuotteiden pitoisuudet CIL-hiekassa tulee olla selvitettyinä ja niitä tulisi mitata läjitettävästä CIL-hiekasta jatkuvasti, jotta voidaan arvioida jätteen vaarallisuus ja suojarakenteiden riittävyys myös tältä osin. Prosessijätevesissä WAD-syanidia esiintyy mitattavina pitoisuuksina.

Kaivosyhtiö on hakenut lupaa käyttää rikkipitoista sivukiveä (PWR) patojen rakentamisessa. Maan pinnalla tapahtuvassa rakentamisessa tulee käyttää vain nk. OK-kiveä ja maanrakentamiseen käytetty sivukivimassat tulee tutkia aikaisempaa tarkemmin ennen niiden hyväksymistä OK-kiveksi. NP3-altaan ympäristön pohjavesiputkissa on havaittu kohonneita metalli- ja metalloidipitoisuuksia ja pitoisuudet ovat kohonneet ajan kuluessa. Tämä on arveltu osittain olevan seurasta PWR-kiven käytöstä patorakenteissa ja mahdollisesti OK-kiveksi virheellisesti luokitelluista kiviaineksista. PWR-kiven stabiiliutta tuhansien vuosien päähän ei voi varmuudella taata ja siksi niitä ei tule käyttää CIL-hiekan kaltaisen vaarallisen jätteen loppusijoituspaikan rakenteisiin. Rikkipitoiset sivukivet tulisi sijoittaa maanalaisen kaivoksen täyttöön sellaisille alueille, missä ne eivät aiheuta pohjaveden pilaantumisen vaaraa tai muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Patojen korotussuunnitelmat ovat tässä hakemuksessa esitetty hyvin yleisellä tasolla, eikä korotusmenetelmiä ole vielä valittu. Kaivosyhtiön tulee tehdä ja toimittaa lupa- ja valvontaviranomaisille perusteelliset mittaukset ja selvitykset ennen korotussuunnitelmien hyväksymistä. Patoturvallisuusviranomaisen ja valvovan viranomaisen tulee tutkia ja arvioida mittaukset ja niiden perusteella tehdyt suunnitelmat erityisellä tarkkuudella ja huolellisuudella, sillä kyseessä on ominaisuuksiltaan yksi tämän kaivoksen vaarallisimmista kaivannaisjätekohteista vahingon sattuessa.

Ympäristölupapäätöksessä asetettavan vakuuden tulee vastata todellisia ympäristön kunnostuskustannuksia vahingon sattuessa.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.
